

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2004-2005

15 februari 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Vraag om uitleg van mevrouw Monica Van Kerrebroeck tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de DAC-regularisatie bij de vzw Multiple Sclerose Liga Vlaanderen

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de subsidieverdeling bij opleiding van assistentiehonden

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het West-Vlaamse zorgenplan voor personen met een handicap

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de regie van de zorg van personen met een handicap

Vraag om uitleg van mevrouw Caroline Gennez tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de toepassing van het zorgregiodecreet in de Kempen

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de hererkenning van de voorzieningen voor instellingen van Bijzondere Jeugdzorg

Vraag om uitleg van mevrouw Marijke Dillen tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de kruispuntbank voor jongeren

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de 'Veilig Traject Terminal' in Antwerpen

Vraag om uitleg van mevrouw Vera Jans tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de West-Vlaamse provinciale vrijwilligersverzekering

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het gebruik van het nieuwe registratiesysteem IPAG in verzorgingsinstellingen en psychiatrische diensten

Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Dinsdag 15 februari 2005

Voorzitter: de heer Luc Martens

Vraag om uitleg van mevrouw Monica Van Kerrebroeck tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de DAC-regularisatie bij de vzw Multiple Sclerose Liga Vlaanderen

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van Kerrebroeck tot mevrouw Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de DAC-regularisatie bij de vzw Multiple Sclerose Liga Vlaanderen.

Mevrouw Van Kerrebroeck heeft het woord.

Mevrouw Monica Van Kerrebroeck: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, in haar memorandum signaleert de vzw MS-Liga Vlaanderen dat de DAC-regularisatie een bedreiging vormt voor de dienstverlening die zij biedt. Vanaf 1 januari 2001 startte de Vlaamse overheid met de regularisatie van het DAC-project binnen de vzw. Het gaat daarbij om 10 voltijdsequivalenten. De personeelsleden met dat statuut moeten worden geïntegreerd in een regulier arbeidscircuit. DAC-projecten die niet kunnen aansluiten bij een reguliere sector, zouden op termijn uitdovend worden.

Naar verluidt werd de vzw ertoe aangezet om de middelen te concentreren in de vzw Vlaams Patiëntenplatform, het VPP. De vzw MS-Liga Vlaanderen stelt dat integratie binnen het VPP niet evident is, omdat de samenstelling van het VPP – een geheel van patiëntenorganisaties met heel uiteenlopende doelstellingen – en de werking zeer divers zijn. Integratie binnen het VPP zou moeilijk te verzoenen zijn met de gespecialiseerde aanpak van de MS-Liga Vlaanderen.

Mevrouw de minister, bent u op de hoogte van het probleem bij de vzw MS-Liga Vlaanderen en de mensen die zij tewerkstelt? Welke stappen werden eventueel reeds ondernomen om tot een oplossing te komen? Op welke wijze ontwikkelt zich het aanbod van de diverse patiëntenorganisaties in de Vlaamse Gemeenschap? Welke pijnpunten werden hierbij reeds vastgesteld?

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, dit dossier dateert van 2004. Voor een overheid is het altijd een zoektocht om de door iedereen ondersteunde doelstelling – patiënten een prominente plaats geven in het beleid, ervoor zorgen dat ze in dialoog kunnen treden en hun belangen kunnen verdedigen – te bereiken. We zijn tot de conclusie gekomen dat we dat het best kunnen realiseren door het vormen van een ruim platform. Het gaat hierbij om het Vlaams Patiëntenplatform.

Dit platform is de officiële gesprekspartner voor de overheid. Het vertegenwoordigt meer dan 80 verenigingen. Dit is belangrijk omdat op die manier goed werk kan worden geleverd, er gezamenlijke standpunten kunnen worden ingenomen, de organisaties van elkaar kunnen leren en ze aanwezig zijn bij de verschillende overleggroepen.

De MS-Liga heeft zich in 2004 geëngageerd om een dialoog te voeren met het Vlaams Patiëntenplatform en te zoeken hoe hun werking via het platform zou kunnen worden gecontinueerd. Er was ook afgesproken dat indien de partijen geen akkoord zouden bereiken, er een uitdovende subsidiëring zou worden verleend. Dat was het enige alternatief. Een groot platform zou beter de belangen van de patiënten kunnen verdedigen. Er werd

Vervotte

geopteerd voor de alternatieve, uitdovende regeling. Er werd geen akkoord bereikt over de samenwerking met het Vlaams Patiëntenplatform.

Het is belangrijk te weten dat de raad van bestuur van de MS-Liga te kennen heeft gegeven dat ze opteren voor het behoud van hun eigenheid en dat ze van daaruit naar oplossingen willen zoeken. De MS-Liga is lid van het Vlaams Patiëntenplatform en zetelt zelfs in de raad van bestuur. Dat is ook de reden waarom we spreken van een uitdovende regeling. De werknemers kunnen in dienst blijven tot ze uit dienst treden. Op dat moment worden ze niet vervangen.

Mevrouw Van Kerrebroeck, op dit moment zijn er 250 patiëntenorganisaties. Ze willen mensen, die met eenzelfde ziekte of aandoening te maken hebben, samenbrengen. Het merendeel van deze organisaties – 94 percent – richt zich in eerste instantie tot de ‘probleemervaarders’ zelf of mensen die lijden aan die ziekte. De tweede voornaamste doelgroep zijn ouders en familieleden. Zij vertegenwoordigen 78 percent. De meeste verenigingen, met name 63 percent, zijn losstaande groepen die geen deel uitmaken van een grotere organisatie, noch eigen regionale afdelingen hebben. Eén vijfde van de organisaties zijn koepelorganisaties die wel regionale of provinciale afdelingen hebben.

De meeste verenigingen ontwikkelen een eigen methodiek, afhankelijk van het probleem waarrond ze werken en afhankelijk van de noden van hun leden. Het aanbod van activiteiten is zeer uiteenlopend. De grootste troef van patiëntenorganisaties ligt in hun ervaringskennis en -deskundigheid.

Wanneer patiëntenorganisaties bevroegd worden over de aspecten die de meeste aandacht krijgen in hun vereniging, wordt er, in orde van belangrijkheid, het volgende geantwoord: aspecten rond het dagelijks leven; het aanvaarden en verwerken; de familiale en relationele aspecten; ontspanning en vrije tijd; deskundige en professionele hulpverlening.

Het verzamelen en verstrekken van informatie vormt de voornaamste doelstelling voor 97 percent van de patiëntenverenigingen. Informatieverstrekking gebeurt via een folder, telefonische opvang en het geven van voordrachten.

Een vaak gehoorde verzuchting van de patiëntenvereniging is dat ze meer tijd zouden willen spenderen aan de kerntaken, namelijk de belangenverdediging, het opkomen voor kwaliteitsvolle zorg, een correcte bejegening, gepaste informatie, billijke financiële regelingen, enzovoort. Juist hier ligt een van de belangrijkste opdrachten van een goed uitgebouwd en sterk Vlaams Patiëntenplatform.

De voorzitter: Mevrouw Van Kerrebroeck heeft het woord.

Mevrouw Monica Van Kerrebroeck: Mevrouw de minister, ik dank u en uw medewerkers voor de informatie.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de subsidieverdeling bij opleiding van assistentiehonden

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Caron tot mevrouw Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de subsidieverdeling bij opleiding van assistentiehonden.

De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, we kennen allemaal de assistentiehonden voor blinden en personen met een visuele handicap. Iets minder bekend is de problematiek inzake de assistentiehonden voor personen met een motorische handicap. Ze kunnen de levenskwaliteit van personen met een handicap in belangrijke mate verhogen. Er is een vzw die de opleiding van die honden op zich neemt. Jaarlijks worden een veertiental van dergelijke honden opgeleid. De opleidingskosten bedragen 11.000 euro. De jaarlijkse kostprijs loopt op tot om en bij de 154.000 euro.

De organisatie heeft het moeilijk om de eindjes aan elkaar te knopen. De personen met een motorische handicap die een dergelijke assistentiehond toegewezen krijgen, hebben daar bijzonder veel baat bij. Daarnaast is er het probleem in verband

Caron

met de toegang tot – vooral – winkels. Er zijn nogal wat zaken die moeilijk doen over toegang voor personen met een motorische handicap die worden begeleid door een assistentiehond. Ze baseren zich daarbij op de wet op de voedingshygiëne. Nochtans bestaat er in ons land ook de antidiscriminatiewet, waarin het recht op toegang wordt gegarandeerd.

Mevrouw de minister, bent u op de hoogte van de ongelijke behandeling van assistentiehonden voor personen met een visuele handicap enerzijds en voor personen met een motorische handicap anderzijds? Bent u van plan initiatieven te nemen om ook de opleiding van assistentiehonden voor mensen met een motorische handicap te subsidiëren? Bent u bereid om overleg op te starten met uw federale collega om de toepassingen van de verschillende wetten, de wet op de voedingshygiëne en de antidiscriminatiewet, beter op elkaar af te stemmen, zodat die personen ook met hun assistentiehond toegang krijgen tot de handelszaken?

De voorzitter: Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, ik sluit me graag aan bij de vraag van de heer Caron. De vereniging Hachiko is me niet onbekend. Al jaren levert die vereniging heel goed werk vanuit een moeilijke positie.

Het gaat niet enkel om het functionele aspect van die begeleidingshonden. Begeleiding is trouwens geen goede term. Het is echt een actieve hond, die opdrachten uitvoert voor mindervalide mensen. Ook de sociale factor is heel belangrijk. De hond is hun visitekaartje ten aanzien van de buitenwereld.

Ik heb de werking van dichtbij meegemaakt. Ik was zeer aangenaam verrast.

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, het is niet de Vlaamse Gemeenschap die rechtstreeks subsidieert. Het is steeds het individu dat het recht opent en mogelijk een terugbetaling ontvangt. Of er wordt terugbetaald, hangt af van het feit of iemand op de lijst staat om te worden vergoed voor hulpmiddelen voor personen

met een handicap. De blindengeleidehonden staan op die lijst. Assistentiehonden staan er niet op.

Op dit moment wordt er door het Kennis- en Ondersteuningscentrum, het centrum dat bij het Vlaams Fonds onderzoek doet naar hulpmiddelen en aanpassingen, een onderzoek gevoerd naar blindengeleide- en assistentiehonden. Hierbij werden verschillende opleidingscentra uitgenodigd om over dit onderwerp mee te denken. De vzw Hachiko is trouwens een van de gesprekspartners.

Het centrum onderzoekt waarvoor deze honden een oplossing kunnen bieden, wat hun taak kan zijn en of zij een meerkost inhouden. Daarbij wordt rekening gehouden in hoeverre het terugbetalen van een assistentiehond andere hulpmiddelen zou kunnen vervangen. Het is immers niet de bedoeling dat verschillende hulpmiddelen die eenzelfde functioneel probleem oplossen allemaal terugbetaald worden. Er moet worden nagegaan wat de beste oplossing is. Dit onderzoek zal normaal afgerond zijn tegen de zomer. Op dat moment kan deze studie ter advies worden voorgelegd aan de raad van bestuur van het Vlaams Fonds.

De toegankelijkheidsproblematiek is op 10 mei van vorig jaar op de agenda van de interministeriële conferentie geplaatst. Het lijkt me zinvol en belangrijk dat dit onderwerp verder op die conferentie wordt besproken.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord. Het is een goede zaak dat het Vlaams Fonds zich met de zaak bezighoudt. We zijn benieuwd naar het resultaat van het onderzoek. We willen ook graag weten wat de relatie is met andere hulpmiddelen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Mevrouw Marijke Dillen treedt als voorzitter op.*

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het West-Vlaamse zorgenplan voor personen met een handicap

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de regie van de zorg van personen met een handicap

De voorzitter: Aan de orde zijn de samengevoegde vragen om uitleg van de heer Caron tot mevrouw Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het West-Vlaamse zorgenplan voor personen met een handicap, en van de heer Martens tot minister Vervotte, over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de regie van de zorg van personen met een handicap.

De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, ik was wat verbaasd over een aantal merkwaardige uitspraken over de opvang van personen die de bevoegde gedeputeerde, de heer De fauw, deed toen op 17 januari het West-Vlaamse zorgenplan werd voorgesteld. Hij zei namelijk dat zeker 50 personen die vandaag in tehuizen wonen, zouden kunnen overstappen naar beschermd wonen. Wanneer dat zou worden geëxtrapoleerd naar heel Vlaanderen, zou heel wat ruimte opnieuw beschikbaar komen. Ik heb het stuk helemaal doorgenomen. Ik wil me onthouden van commentaar terzake. Ik kan niet voldoende beoordelen in welke mate het gaat over een echt zorgplan dan wel over een opsomming van behoeftes die bestaan in onze provincie. Wel heb ik de indruk dat het veeleer het laatste is.

Alleszins typeert dit heel duidelijk de verschuiving in de relatie tussen de provinciale overheid en de Vlaamse overheid. Zoals in het voorwoord van het zorgplan zelf staat, verwacht de Vlaamse overheid dat het regionaal overleg niet alleen meer adviezen geeft, maar ook geïntegreerde en gecoördineerde zorgplannen opmaakt voor de hele provincie, ook in functie van investeringsdossiers. Aan het regionaal overleg wordt ook gevraagd een aantal prioriteiten naar voren te schuiven. Er werd een werkgroep opgericht. Ik heb gezien dat er terzake heel veel vergaderingen plaatsvonden. Ik heb de diensten terzake trouwens gecontacteerd.

Een andere merkwaardige uitspraak van gedeputeerde De fauw was de volgende: 'We hebben bij de opmaak dan ook keuzes moeten maken. Het was vooral moeilijk begrijpbaar voor initiatieven die eerder al toezeggingen hadden gekregen op Vlaams niveau. Deze werden provinciaal echter niet geselecteerd.' Dit leidt tot de vraag wat nu precies de relatie is tussen dit West-Vlaamse zorgplan, het Vlaams Fonds en uzelf, mevrouw de minister. Waar liggen de bevoegdheden en de rollen terzake? Kon de gedeputeerde die uitspraak wel doen?

De gedeputeerde verklaarde verder dat, in afwachting van bijkomende erkenningen, de West-Vlaamse zorgsector ondertussen probeert elke persoon met een handicap te ondersteunen. Daarop deed hij zijn uitspraak over die 50 personen die de overstap naar beschermd wonen zouden kunnen maken. Een verblijf in een tehuis is echter dubbel zo duur als de begeleiding van het beschermd wonen. Zo kunnen met hetzelfde budget meer mensen worden geholpen, aldus de gedeputeerde.

Mevrouw de minister, wat is uw reactie op die merkwaardige uitspraken? De voorstellen van het zorgplan wijken blijkbaar soms af van de toezeggingen door het Vlaams Fonds. Sommige van die toezeggingen werden dan ook niet overgenomen in het provinciale zorgplan. Dat is moeilijk te begrijpen voor initiatieven die eerder al toezeggingen hebben gekregen.

Wat zijn de gevolgen voor de betrokken voorzieningen? Hoe staat u tegenover de uitspraak van de gedeputeerde dat de provincie het best in staat is om zelf keuzes te maken over het passende zorgaanbod binnen de provincie? Ik veronderstel dat deze uitspraak te maken heeft met de ambitie van deze specifieke provincie – en misschien van andere provincies – om een sterkere beleidsbepalende rol te spelen.

Werden de provinciale zorgplannen ook gecoördineerd, zodat er een document voor heel Vlaanderen tot stand komt?

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens: Mevrouw de voorzitter, ik ga de inleiding van de heer Caron niet herhalen. Dit is een aanleiding. Mij gaat het niet over het West-Vlaamse zorgplan op zich. Ik neem aan dat dit ook geldt voor de heer Caron. Het gaat over

Martens

het feit dat provincies zich ertoe verbinden om dit soort zorgplannen te maken. Dat werd hun ook gevraagd. Zeker in dit geval, en naar ik aanneem in de andere provincies, gebeurde dat met de grootste ernst. Dit is gepaard gegaan met een ruime mobilisatie van diverse actoren, zoals de gebruikers en de zorgaanbieders. Het ging dan eventueel ook over het eigen engagement van de provincie. In de meeste provincies, zoniet in alle, is er immers een eigen aanbod aan instellingen die een passend antwoord proberen te geven op een aantal noden.

Mevrouw de minister, u werkt aan een besluit dat een en ander duidelijk zal moeten definiëren. Welke rol wilt u daarin toebedelen aan de provincies? Wanneer u besluit dat die decentrale niveaus een rol kunnen spelen, houdt dit in dat er sprake is van een lump-sum financiering, waarbij men binnen dat budget, dat op basis van een aantal parameters zou worden toegewezen, zijn volle verantwoordelijkheid neemt voor een aantal voorzieningen en de gebruikers die er een beroep op doen? Maakt dit deel uit van uw beleidsdenken? Wat is de stand van zaken met betrekking tot dat betwiste besluit?

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Mevrouw de voorzitter, dames en heren, dit is inderdaad een moeilijke oefening. U weet dat we hier zeer lang aan hebben gewerkt. Er is heel veel overleg gepleegd. Voor ons is er slechts één uitgangspunt, dat ook expliciet is opgenomen in de beleidsnota, weliswaar niet in het hoofdstuk over personen met een handicap, maar in de algemene inleiding. Dat uitgangspunt is dat zorgvragen het juiste antwoord moeten krijgen. We zoeken dus voortdurend naar een verfijning. Vandaag stellen we immers vast dat personen met een handicap soms in een verkeerde of niet aangepaste zorgopvang terecht komen. Dat is onze grootste bekommernis. Daarom zal die zorgregie zeer belangrijk zijn, net als de zorggradatie, waaraan we nog werken.

We brengen nu in kaart welke personen kunnen overstappen van de tehuizen naar het beschermd wonen. Die overstapmogelijkheid is er immers. Dat blijkt uit het verleden. Bij het PAB was dat minder het geval, als we de cijfers uit het verleden mogen geloven. Momenteel zijn 439 plaatsen van beschermd wonen erkend. Hiernaar zijn dus een

aantal personen doorgestroomd vanuit de residentiële voorzieningen.

In 2004 werd de nadruk vooral gelegd op het toekennen van vergunningen voor voorzieningen die initiatieven willen nemen op het vlak van investeringen. Het was de bedoeling op langere termijn nieuwe projecten mogelijk te maken. Het Vlaams Fonds hield zo rekening met zijn eerdere verbintenissen.

Het nieuwe ontwerpbesluit inzake zorgregie bepaalt dat zowel de regionale overlegnetwerken inzake gehandicaptenzorg als de provinciebesturen een advies kunnen geven over de planning van het aanbod. Dit garandeert de betrokkenheid van de provincies, maar ook van die regionale overlegnetwerken bij het opstellen van het uiteindelijke zorgplan door het Vlaams Fonds. Voor de oprichting en de werking van het regionaal overlegnetwerk inzake gehandicaptenzorg en het registratie- en coördinatiepunt geeft het Vlaams Fonds subsidies aan de provinciebesturen ten bedrage van 93.905 euro per jaar per provincie.

Momenteel werken we aan een bijgestuurde meerjarenplanning, waarbij we een beter zicht krijgen op de vragen en zodat de provinciale zorgplannen beter onder de loep kunnen worden genomen.

We hebben overleg gepleegd, met de Vereniging van de Vlaamse Provincies. Deze organisatie heeft ons een nota met opmerkingen overhandigd. We hebben daar een constructief gesprek over gevoerd. Het ontwerp ligt nu bij de raad van bestuur van het Vlaams Fonds. Tijdens de eerstvolgende vergadering zal deze raad van bestuur een advies formuleren over dit besluit.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik vind het interessant dat die oefening van het intensifiëren van het beschermd wonen in dit kader kan worden voortgezet. Dat zou een belangrijke bijdrage kunnen zijn in de discussie over de wachtlijsten. Maar over die wachtlijsten wil ik niet verzeilen in een terminologische discussie.

Het lijkt me inderdaad belangrijk dat er op decentraal niveau advisering kan worden ontwikkeld, zodat de kwaliteit kan toenemen. Toch moet er

Caron

tegelijk een evenwicht blijven met de centrale zorgsturing. Het gaat hier immers niet alleen over behoeftes, maar ook over evoluties in de samenleving en het behouden van een overzicht.

Ik ben alleszins tevreden met deze evolutie.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het blijft belangrijk op Vlaams niveau een algemeen kader te bewaken waarin men opereert. Die grondlijn moet dezelfde blijven voor heel Vlaanderen. Wel kan er, door op het niveau van de provincie te handelen, gemakkelijker, persoonlijker en zeer verfijnd worden ingespeeld op zorgvragen. Ook kunnen de partners daartoe heel actief worden geresponsabiliseerd. Ik heb begrepen dat dit ook de bedoeling is van het besluit.

Ik zeg niet dat het frequent gebeurt, maar toch kennen we de praktijk waarbij men probeert de moeilijkste gevallen af te wentelen. Er moet een verbintenis komen dat, wanneer er een moeilijke situatie is, de betrokken instelling daar hoe dan ook een antwoord op moet geven. Centraal valt dit heel moeilijk te volgen en te begeleiden. Wanneer men dichterbij het terrein staat, dan kan dit wel.

Ik merk wel dat de cultuur en het engagement van de provincies anders zijn, in het algemeen, maar ook in het bijzonder met betrekking tot dit onderwerp. Het zal erop aankomen in het besluit een goed evenwicht te vinden en de positieve ingesteldheid bij instellingen, gebruikers, gebruikersverenigingen en provincies optimaal te benutten om een antwoord te formuleren op deze problemen.

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Ik ben het daar volledig mee eens. We moeten inderdaad een evenwicht zoeken en alle partners mee betrekken in deze moeilijke denkoefening. Responsabilisering is hier inderdaad belangrijk. Het komt erop aan dat de sector aan die mensen die de meeste zorg nodig hebben, die zorg ook kunnen geven. Dat veronderstelt goede afspraken, zorgbemiddeling en het maken van protocolafspraken.

We vinden dat we dan ook recht hebben op goede informatie. Daarom hebben we precies die centrale zorgvragen nodig. Zo weten we specifiek welke mensen welke behoeften hebben en waaraan men het meest nood heeft. Vervolgens kunnen we daarover het debat aangaan met alle partners op het terrein en die initiatieven meer ruimte geven. Op het terrein kunnen we dan mee de bemiddeling aangaan met de verantwoordelijken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *De heer Luc Martens, voorzitter, treedt opnieuw als voorzitter op.*

Vraag om uitleg van mevrouw Caroline Gennez tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de toepassing van het zorgregiodecreet in de Kempen

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Gennez tot mevrouw Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de toepassing van het zorgregiodecreet in de Kempen.

Mevrouw Gennez heeft het woord.

Mevrouw Caroline Gennez: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, mijn vraag gaat over het decreet met betrekking tot de zorgregio's en de samenwerking en programmatie van gezondheids- en welzijnsvoorzieningen.

Het decreet kwam tot stand onder impuls van voormalig minister Vogels. Sp.a vindt dit een positief decreet, want het heeft positieve doelstellingen. We weten allemaal dat onze gezondheids- en onze welzijnszorg kwalitatief hoogstaand zijn, maar op lange termijn moeten ze ook betaalbaar zijn. Daarvoor zijn de rationalisering en echelonnering die door het decreet worden beoogd zeer belangrijk en waardevol. Het is belangrijk dat binnen de afgebakende zorgregio's een eerste-, tweede- en derdelijnsaanbod tot stand komt, en dat er op een rationele manier kan worden doorverwezen binnen en tussen regio's.

Ik hoor van collega's die ook de vorige legislatuur zitting hadden in het parlement dat het decreet niet

Gennez

altijd op algemeen applaus kon rekenen van alle partijen, en ook niet van alle belangenverenigingen. Sommigen zagen dit als een beknotting van het vrije initiatief, het vrije overleg en de vrije netwerkvorming. Sp.a gaat hier niet mee akkoord: we denken dat regulering nodig is, en dat niet alles wat spontaan ontstaat efficiënt is of de beste manier is voor zorgindeling.

We staan achter de afbakening in zorgregio's, met echelonnering als doelstelling. Maar we hebben wel een aantal vragen over de criteria voor de afbakening. Deze criteria zijn gebaseerd op een studie van de KU Leuven, waarbij een aantal stromen in kaart worden gebracht inzake onderwijsvoorzieningen, vrijetijdsbesteding, winkelen, enzovoort. Deze criteria kunnen niet altijd tot voorbeeld strekken om ook de gezondheidszorg en de welzijnsvoorzieningen efficiënt te gebruiken.

Ik wil een aantal concrete vragen stellen over de indeling die als bijlage aan het decreet is toegevoegd. Deze vragen worden gesteld door mensen op het terrein: gebruikers, maar ook verstrekkers. Mevrouw de minister, ik wil als concreet voorbeeld de Kempen bespreken.

De provincie Antwerpen is misschien de moeilijkste om in regio's in te delen, want er zijn drie verschillende entiteiten: de metropool Antwerpen, het landelijke aaneengesloten gebied de Kempen en de regio Mechelen, die nog anders is georganiseerd.

Voor de regio Kempen hebben sympathisanten en gebruikers uit het arrondissement Turnhout ons gewezen op het niet-realistische karakter van de huidige indeling. De regio Herentals bijvoorbeeld bestaat uit de gemeenten Herentals, Grobbendonk, Herenthout, Vorselaar, Westerlo en Olen. De gemeente Hulshout wordt ingedeeld bij de regionale stad Antwerpen, maar de gemeente is vragende partij om binnen het arrondissement Turnhout te blijven.

Nog gekker wordt het als we het over Herselt hebben. Deze gemeente wordt afgeleid naar de regionale stad Aarschot, die in een andere provincie gelegen is.

Ook voor de regio Mechelen zijn er een aantal niet-realistische indelingen. De regio Lier, met de

gemeenten Lier, Berlaar, Nijlen en Heist-op-den-Berg, moet aansluiting vinden bij de regionale stad Antwerpen. Hierover bestaat op het terrein toch wat ongenoegen.

Mevrouw de minister, in uw beleidsnota staat dat u het decreet zult evalueren en bijsturen indien nodig. We denken niet dat evaluatie of bijsturing nodig zijn met betrekking tot de doelstellingen van het decreet, maar misschien is dit wel het geval voor de regionale indeling.

Mevrouw de minister, hoe staat het met de evaluatie? Hebt u al ideeën voor de concrete bijsturing?

Gaat u ermee akkoord dat zorgverleners niet in een structuur opgesloten mogen worden waarmee ze geen voeling hebben, en die tot stand gekomen is op basis van artificiële criteria? Wat zijn de resultaten van het implementatieproject dat de vzw VELO in 2003 startte over de zorgregio's?

Bent u bereid het arrondissement Turnhout als entiteit binnen het zorgdecreet uit te breiden met de kleine stad Herentals? Als dit niet het geval is, wil ik vragen welke wijzigingen u wel concreet voorziet. Bent u bereid het arrondissement Mechelen binnen het zorgdecreet uit te breiden met de kleine steden Lier en Heist-op-den-Berg? Als dit niet het geval is, wil ik vragen welke eventuele aanpassingen u wel plant.

De voorzitter: Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans: Mijnheer de voorzitter, over de inhoud van het decreet voeren we geen discussie.

Mevrouw de minister, u kent de problematiek en de gevoeligheden in de Kempen. Het gaat over psychosociale omstandigheden. Het is een oud zeer dat zich aandient, want de verzuchtingen hebben we al vaak gehoord.

Mevrouw de minister, is er al een concreet resultaat na de rondvraag en de onderhandelingen?

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Mijnheer de voorzitter, ik ben blij dat de problematiek hier aan bod komt. Tijdens de vorige legislatuur hebben we al gesteld

Helsen

dat de indeling van de zorgregio's voor bepaalde gebieden negatieve implicaties heeft.

Ik wil de vragen over de regio Kempen ondersteunen. De regio is vragende partij om de bestaande samenwerkingsverbanden, die jaren geleden zijn ontstaan en hun meerwaarde hebben bewezen, te respecteren.

Bij de geplande evaluatie moet ook rekening worden gehouden met de impact op de werking van de instellingen. Instellingen uit de regio wijzen erop dat dit een enorme financiële impact heeft, maar ook gevolgen op het vlak van personeel. Daarnaast moeten we ook de impact voor de gebruikers, de cliënten en de patiënten bekijken.

In de regio werd al een berekening gemaakt. Er is een enorme verschuiving indien Herentals, Hulshout en Herselt niet meer tot het arrondissement Turnhout behoren. Dit heeft enorme implicaties voor de uitbouw van zorgvoorzieningen in de toekomst. De regio is momenteel slecht uitgerust op het vlak van welzijn en gezondheid. In de toekomst kan dit enkel verergeren, wat in het nadeel is van de mensen die in het arrondissement wonen.

Mevrouw Gennez vraagt concreet de kleine regio Herentals toe te voegen. Mevrouw de minister, ik wil ook vragen om Hulshout, maar ook Herselt hieraan toe te voegen. Herselt is een kleine gemeente, maar de vraag van het arrondissement en de gemeente om de zaak te herbekijken is terecht.

De voorzitter: De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, we hebben de vorige legislatuur lang gediscussieerd over dit decreet en over de afbakening van de zorgregio's. Professor Van Hecke heeft zijn studie uitgebreid toegelicht. Het is een wetenschappelijke studie die gebaseerd is op jarenlang onderzoek. Ik geloofde toen, en ik geloof nu nog steeds, in de conclusies van professor Van Hecke over de fluxen van mensen. Voor de streken die ik ken, klopt dit perfect. Ik ben een groot bewonderaar van het werk van professor Van Hecke.

Professor Van Hecke heeft de fluxen van de mensen bestudeerd. De studie is niet gemaakt op maat van de bestaande instellingen, maar op maat van

de mensen. Mensen trekken zich niets aan van arrondissements- of provinciegrenzen. Ik kan me indenken dat het voor instellingen, organisaties en structuren in sommige gevallen onaangenaam is te worden geconfronteerd met deze studie.

Mevrouw de minister, u hebt al vaak gezegd dat u geneigd bent hier en daar wat te wijzigen. Ik wil u waarschuwen, want het gaat vandaag maar over één streek. Als we hieraan wijzigingen aanbrenge, zal een sneeuwbaaleffect ontstaan, waarvoor we geen oplossing vinden door hier en daar een beetje te wijzigen.

De voorzitter: De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: Mijnheer de voorzitter, ik wil vooral mijn bezorgdheid uiten over het feit dat de minister enkel naar de Kempen zou kijken. Ook de andere regio's hebben gelijkaardige problemen.

Ik begrijp dat Mechelen tevreden is dat Zemst bij Mechelen hoort, maar bij ons ligt dat iets gevoeliger.

De voorzitter: U merkt dat we echt een regionaal parlement zijn.

De heer Tom Dehaene: Mevrouw de minister, kunnen, naast de vragen over de provinciale grenzen en de bestaande samenwerkingsverbanden, nog andere zaken in overweging worden genomen? Ik denk aan de politie- en brandweerzones.

Het is belangrijk dat we zo veel mogelijk rekening houden met bestaande samenwerkingsverbanden. Een gemeente als Zemst bijvoorbeeld, moet voor het zorgregiodecreet samenwerken met Antwerpen. Als de provincie initiatieven neemt, hoort een deel van de regio erbij, en een ander deel niet. Het is belangrijk dat rekening wordt gehouden met een aantal bestaande vormen van samenwerking.

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Mijnheer de voorzitter, ik wil voor alle duidelijkheid eerst zeggen wat ik bedoel met het evalueren van het zorgregiodecreet. Het gaat enkel over de toepassing en de werkbaarheid. We hebben niet gezegd dat we niet willen werken met zorgregio's, integendeel.

We hebben hierover een interessant debat gevoerd bij de bespreking van de beleidsnota. We zijn het er

Vervotte

met velen van verschillende fracties over eens dat dit de toekomst is van het welzijns- en gezondheidsbeleid, en dat het van belang is voor een goede zorg en dienstverlening voor de patiënt en de cliënt.

We hebben ons laten inspireren door verschillende gesprekken met de verschillende sectoren en door het advies van de Vlaamse Gezondheidsraad. Daarbij zijn we tot de vaststelling gekomen dat velen het niet echt werkbaar vonden. Het is niet gemakkelijk. Ik ben het ook eens met de analyse van de heer Strackx dat, als we raken aan een gedeelte, we raken aan alles. We zijn de uitdaging aangegaan om vooral uit te gaan van het werkbare.

Mijnheer Strackx, ik ben het met u eens over het wetenschappelijk onderzoek. In de Vlaamse Gezondheidsraad werd de vraag gesteld of de gehanteerde criteria de juiste zijn om te kunnen spreken over de flux in de gezondheids- en de welzijnssector. De discussie daarover zetten we nu voort.

Voor mij is het uitgangspunt dat het moet werken op het terrein; de rest is eigenlijk bijzaak. Het is vooral de bedoeling dat de patiënt en de cliënt er beter van worden, maar het moet inderdaad werkbaar zijn.

Mevrouw Gennez, u vroeg naar de evaluatie van de zorgregio's in het project van VELO. Het probleem is dat het begonnen is in de bestaande SIT-structuren. Gemeenten die geen SIT-werking hebben, 10 in de provincie Antwerpen en 9 in Brabant, zijn dan ook niet opgenomen in die studie.

In de studie zijn 107 zorgregio's bekeken. In 23 zorgregio's of 21,5 percent van de gevallen was er geen enkel probleem. In 63 zorgregio's of 58,9 percent was het mogelijk tot een consensus te komen over de implementatie. 13 zorgregio's of 19 percent werden na evaluatie beschouwd als knelpuntregio's, waar dus geen voorstel van oplossing kon worden gevonden.

Mevrouw Hermans vroeg naar de stand van zaken. We zijn met de verschillende sectoren het gesprek aangegaan, en hebben de knelpunten geïnventariseerd. Momenteel wordt aan een voorstel gewerkt. We geloven immers dat we het best zelf met een voorstel kunnen komen. We hebben daar nu wel voldoende elementen voor. Het ziet er naar

uit dat we misschien niet tot één definitie van zorgregio kunnen komen, al loop ik daarmee een beetje vooruit op de feiten.

We willen het voorstel voorleggen aan alle betrokkenen, zowel de sectoren als de gebruikers en hoogstwaarschijnlijk ook de Vlaamse Gezondheidsraad, om dan definitief de knopen door te hakken tegen midden 2005. De sectoren zijn daarvan op de hoogte.

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Mevrouw Caroline Gennez: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Onze doelstelling is inderdaad dezelfde. Ik pleit absoluut niet voor provincialisme in het Vlaams Parlement; dat zou geen goede zaak zijn.

U hebt te kennen gegeven dat het in 80 percent van de gevallen wel goed zit, en u zult dan ook uw verantwoordelijkheid nemen om te remediëren aan die 20 percent waarvoor het minder goed loopt.

Als er een onderzoek loopt, dan moeten we daar inderdaad de resultaten en de implementatie van afwachten. De intentie van de vraagstellers hier is zeker niet op maat van de instellingen te werken. Ik wil een efficiënte en toegankelijke zorg op maat van de mensen. Naar ik hoop, is de minister bereid aan die vraag tegemoet te komen. We zullen dit blijven volgen, en de resultaten van de evaluatie grondig bekijken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *De vergadering wordt geschorst om 15.55 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 15.56 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de hererkenning van de voorzieningen voor instellingen van Bijzondere Jeugdzorg

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Caron tot mevrouw Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de hererkenning van de voorzieningen voor instellingen van Bijzondere Jeugdzorg.

Voorzitter

De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, alle instellingen in de bijzondere jeugdzorg dienden tegen oktober 2003 een aanvraag tot hererkenning van hun voorzieningen te doen bij het verantwoordelijke bestuur. De administratie kon dit echter niet snel genoeg afhandelen, zodat een voorlopige erkenning voor een jaar werd gegeven. De datum werd verschoven naar 31 december 2004, zodat de administratie de tijd kreeg om de dossiers in orde te brengen.

De instellingen werden onderworpen aan een inspectie en een kwaliteitscontrole op basis van het kwaliteitsdecreet en de erkenningsnormen uit het besluit van 1994. De plaatsende instanties, de sociale diensten van de jeugdrechtsbanken en de comités bijzondere jeugdzorg werden om advies gevraagd. Blijkbaar zijn de organisaties tevreden over de inspectie door de administratie, ook omdat ze tegenwoordig zijn en als objectief en correct worden beschouwd. Dezelfde openbaarheid bestaat echter niet bij de adviezen van de plaatsende instanties.

Intussen is het half februari, en ik hoop eigenlijk dat mijn vraag intussen achterhaald is. Nog geen enkele voorziening heeft een erkenning gekregen. Dat verhaal is ons bekend uit andere sectoren, want zulke dingen kunnen nu eenmaal aanslepen. Nu echter is de normale periode van erkenning al een jaar en anderhalve maand voorbij. De instellingen beginnen zich behoorlijk ongerust te maken over de juridisch-technische kant van de zaak. De erkenning is verstreken. Ik vraag me terzijde ook af of de Inspectie van Financiën om die reden straks geen probleem zal maken van de uitbetaling van de subsidies.

29 of 30 instellingen hebben bericht gekregen dat er problemen zijn met hun hererkenning. De andere instellingen hebben niets ontvangen. Er doen geruchten de ronde dat sommige instellingen een kortere hererkenning zullen krijgen, omdat ze met een aantal voorwaarden niet in orde zijn. Dat alles zorgt voor onrust. Ik wil niet te diep ingaan op de procedurele regels, maar in een sector waar de druk groot is en de zorgen manifest zijn – we kunnen daar elke dag over lezen in de kranten – is het jammer dat dit gebeurt.

Mevrouw de minister, is er een verklaring waarom de diensten er niet in geslaagd zijn tegen 31 december de hererkenning in orde te brengen? Wanneer mogen de instellingen de hererkenning verwachten? Lijkt het niet logisch dat, als de administratie er niet in slaagt de erkenningen op tijd voor elkaar te krijgen, er een automatische verlenging van de erkenningen is? Waarom zijn de adviezen van de plaatsende instanties, in tegenstelling tot de inspectieverslagen, niet openbaar of niet toegankelijk voor de betrokken voorzieningen? Kunnen de adviezen van de plaatsende instanties alsnog aan de betrokken instellingen worden bezorgd of ter inzage worden gegeven?

De voorzitter: Mevrouw Merckx-Van Goey heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, naar aanleiding van deze vraag heb ik het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 1994 inzake de erkenningsvoorwaarden en subsidiënormen voor de voorzieningen van bijzondere jeugdbijstand geraadpleegd. De erkenning is volgens de reglementering een vijfjaarlijks gebeuren. De dossiers moesten ingediend worden, en er werd in een timing voorzien. Ook ik heb vernomen dat er grote tevredenheid was over de procedure, de werkwijze, de betrokkenheid en de dialoog met de inspectie. Ook dat mag gezegd worden.

Ik heb ook een vraag over het verslag van de jeugdrechter en het comité in wier werkgebied de aanvrager gevestigd is. Weliswaar zijn er geen erkenningsvoorwaarden, maar toch moet het al dan niet positief advies van de twee instanties in het dossier steken. Daar is nogal wat onduidelijkheid over. Men denkt dat het advies een rol heeft gespeeld om slechts een erkenning voor 1 of 2 jaar te krijgen in plaats van voor 5 jaar. Ik sluit me aan bij de vraag van de heer Caron om de adviezen beschikbaar te maken. Kunt u medelen wat de impact ervan was bij het al dan niet hererkennen?

Een aantal instellingen kregen het bericht dat er problemen zijn. De instellingen waar geen problemen werden vastgesteld, hebben geen mededeling gekregen. Het besluit van de Vlaamse Regering bepaalt in artikel 26 dat indien de beslissing van de Vlaamse minister niet binnen een bepaalde termijn aan de inrichtende macht wordt betekend, ervan wordt uitgegaan dat de erkenning van de voorzie-

Merckx-Van Goey

ning of de verlenging wordt geweigerd. Dit is een ernstige zaak. De termijn is voorbij en dat wil automatisch zeggen dat er geen erkenning is en dat beroep moet worden aangetekend.

Klopt het dat conform het besluit van de Vlaamse Regering op dit ogenblik elke voorziening wordt geconfronteerd met een weigering en in beroep moet gaan om een nieuwe erkenning of een hererkenning te krijgen?

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, op 22 december 2004 heb ik het ministerieel besluit tot erkenning en wijziging van erkenning van de voorzieningen van de bijzondere jeugdbijstand ondertekend. Op basis van de verslagen van de afdeling Inspectie en Toezicht en de verslagen van de verwijzende instanties, heb ik beslist om alle voorzieningen verder te erkennen.

Belangrijk is dat niet alle voorzieningen een erkenning kregen voor de maximaal toegestane periode van vijf jaar. Daarom vond ik het opportuun om de initiatiefnemers individueel op de hoogte te brengen van de modaliteiten van hun vernieuwde erkenning. Daarom dienden er 249 geïndividualiseerde brieven te worden opgemaakt en ondertekend. Ik heb de brieven vorige week ondertekend en verzonden.

Ondertussen heeft mijn administratie aan de werkgeverskoepels van de bijzondere jeugdbijstand meegedeeld dat ze voor verdere informatie uiteraard bij haar terecht kunnen. Een aantal voorzieningen heeft dat reeds gedaan.

De hele procedure van erkenning dateert van de vorige legislatuur. Om het hele proces van verslaggeving, evaluatie en beslissing tot hererkenning optimaal en met spoed te laten verlopen, heb ik ervoor geopteerd om voorlopig geen extra stappen toe te voegen. We hebben hierover gepraat met de werkgeversorganisaties en zijn aan het bekijken of er geen verfijning nodig is, zowel op het vlak van de inhoudelijke procedure als van de duur.

Ik ben niet van oordeel dat de voorzieningen automatisch een erkenning van vijf jaar moeten krijgen omdat ze voor 31 december geen bericht hebben

ontvangen. Dat de procedure zoveel tijd in beslag heeft genomen, is een bewijs dat mijn administratie zorgvuldig en zorgzaam is omgegaan met de hererkenningsronde. Dit is essentieel om het aanbod beter op de vraag te laten aansluiten. Door mijn besluit van 22 december zijn alle voorzieningen vandaag juridisch-technisch erkend, en mijn administratie heeft aan alle voorzieningen de mogelijkheid geboden om zich over de modaliteiten van hun erkenning te informeren.

Aan de verwijzende instanties werd conform de regelgeving gevraagd een verslag over de werking van de voorzieningen te formuleren. Meer bepaald werd gevraagd naar ervaringen inzake een aantal thema's zoals de opnamebereidheid, de communicatie en de doelgroep. Voor elke verlenging van een erkenning of voor elke nieuwe erkenning wordt een dergelijk verslag opgevraagd. In het verleden werden deze verslagen nooit aan de initiatiefnemers bezorgd. We weten dat daarover veel wrevel was. Er waren veel vragen en er was veel onduidelijkheid. Wel konden ze in het licht van de openbaarheid van bestuur, worden opgevraagd. Nu zullen de initiatiefnemers bij de brief ook een kopie van mijn besluit van 22 december en een kopie van het verslag van de verwijzende instanties ontvangen.

De vragen die werden gesteld in het licht van de openbaarheid van bestuur en de tegensprekbaarheid van de verslagen van de verwijzers zijn terecht. In overleg met de koepels werden ze opgenomen. Binnenkort zal een werkgroep met leden van de administratie en het kabinet bijeenkomen om te praten over de onduidelijke elementen waarover een betere communicatie en meer transparantie mogelijk zijn. Ze kunnen worden opgenomen in een eventuele verfijning van de procedure.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mevrouw de minister, dat is uitstekend. U mag het me niet kwalijk nemen dat ik de vraag stelde, want ik kon niet weten dat de erkenning ondertussen werd betekend. Ook mijn andere vragen werden beantwoord.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Marijke Dillen tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de kruispuntbank voor jongeren

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de 'Veilig Traject Terminal' in Antwerpen

De voorzitter: Aan de orde zijn de samengevoegde vragen om uitleg van mevrouw Dillen tot mevrouw Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de kruispuntbank voor jongeren, en van de heer Caron tot minister Vervotte, over de 'Veilig Traject Terminal' in Antwerpen.

Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, om de strijd tegen de jeugdcriminaliteit te versterken, heeft de stad Antwerpen een kruispuntbank opgericht waarin gegevens van problematische of criminele jongeren worden bijgehouden. Jongeren die een misstap begaan, komen in de gegevensbank terecht indien de betrokken diensten oordelen dat de jongere een voldoende zware misstap of een misdrijf heeft begaan. Ook ernstig spijbelen valt onder de gegevens die zullen worden bijgehouden.

Gelukkig zijn er voldoende waarborgen inzake de privacy. Zo is er een systeem van codering van de identiteit van de minderjarigen. Het is immers vrij logisch dat de ene dienst via de kruispuntbank weet dat een bepaalde jongere door een andere dienst wordt opgevolgd, maar het is ook belangrijk om te vermijden dat afdelingen die over een jongere een maatregel moeten uitspreken een vooroordeel hebben op basis van een andere dienst waarbij de jongere als een probleemgeval geregistreerd staat.

Het zou de bedoeling zijn om zich in een eerste fase te concentreren op 6 grote doelgroepen. In de eerste plaats gaat het om de jonge veelplegers. Dat zijn jongeren tussen 12 en 18 jaar tegen wie meer dan 5 maal een proces-verbaal werd opgesteld voor ernstige feiten zoals handtassenroof, diefstal met geweld en zo meer. De tweede doelgroep bestaat uit de jonge meelopers die doelloos rondhangen op straten en pleinen. De derde groep zijn de Balkankinderen die vooral gekend zijn voor het bedelen.

De vierde groep zijn kinderen uit risicogezinnen. Het gaat om gezinnen die kinderen verwaarlozen of gezinnen met huiselijk geweld. De vijfde groep zijn de verslaafde veelplegers. De laatste doelgroep zijn de zogenaamde vuilhufters. Dat zijn voornamelijk jonge sluikstorters.

Aan de gegevensbank zal worden meegewerkt door alle instanties die met probleemjongeren te maken hebben, onder andere de politie, de Antwerpse scholen, het jeugdparket, de CLB's, de bijzondere jeugdzorg en het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk. De gegevensbank zal kunnen worden geconsulteerd en gevoed door organisaties die met de probleemjongeren te maken hebben.

Het zou de bedoeling zijn om de twee weken het dossier van een jongere die door verschillende diensten wordt opgevolgd, te bespreken op een overleg. Dit overleg heeft de naam 'Veilig Traject Terminal' gekregen en kan zowel op strafrechtelijk als op pedagogisch vlak maatregelen nemen, die zeer uiteenlopend van aard kunnen zijn. Zo wordt verwezen naar een sportclub, een jeugdvereniging, zou huisarrest of een werkstraf kunnen worden opgelegd, de aanwezigheid op school worden gecontroleerd of zouden er maatregelen tot sollicitatiebegeleiding kunnen worden genomen.

Mevrouw de minister, deze kruispuntbank voor jongeren is om diverse redenen een heel positief initiatief. Bij het nemen van maatregelen kan het belangrijk zijn om een zicht te krijgen om de volledige situatie van de minderjarigen die over de schreef gaan. Ook zullen in de toekomst de verschillende instanties weten wie met welke minderjarigen bezig is, zodat er gecoördineerd kan worden gewerkt. Het systeem kan eveneens de snelheid en de efficiëntie bevorderen. Dit is in de eerste plaats in het belang van de minderjarige maar ook van de samenleving.

Volgens de jeugdmagistraten is dit initiatief in elk geval een enorme stap vooruit. Ze zijn heel enthousiast. Eenmaal een bepaalde beslissing is genomen over een minderjarige, zal de zaak worden opgevolgd door één case manager.

Mevrouw de minister, ik neem aan dat u ondertussen kennis hebt genomen van dit initiatief, waarbij ook de diensten uit de bijzondere en de algemene jeugdbijstand worden betrokken. Wat is uw standpunt over dit initiatief? In uw beleidsnota hebt u

Dillen

terecht beklemtoond dat het beleid van voorzieningen en sectoren op elkaar dient te worden afgestemd en dat het nodige overleg moet worden geïnstalleerd. Dit initiatief sluit hierbij aan. Welke beleidsinitiatieven zult u nemen om deze kruispuntbank te ondersteunen?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, in dit soort materies is 'rien que la nuance' van belang. Ik kan me in mijn vraag om uitleg beperken omdat mevrouw Dillen al heel wat zaken heeft aangehaald.

Ik zal het vooral hebben over de reactie van de Raad van Ouders van de Jeugdhulp. Die schreef een artikel onder de niet mis te verstane titel: 'De stigmatisering krijgt nu ook een digitale vorm. Ouders worden niet betrokken in overleg.' De raad klaagt aan dat de identiteit van jongeren nu ook al wordt gecodeerd. In het artikel staat: 'Maar uiteraard zal in het "ons kent ons"-wereldje van jeugdhulpverlening en jeugdbescherming het direct geweten zijn over welke jongere het gaat. Zo krijgt de stigmatisering van de jongere nu ook een digitale vorm.' Iets verder staat: 'De rechten van de jongere én van zijn ouders worden hier flagrant met de voeten getreden.' Het artikel gaat verder. Straffe uitspraken worden niet geschuwd: 'Big Brother kijkt niet alleen meer, hij geeft jongeren nu ook een digitaal etiketje.'

Het positieve in deze aanpak zou kunnen zijn dat jongeren beter kunnen worden gevolgd op al de probleemvelden. De problemen kunnen gecoördineerd en adequaat worden aangepakt. Misschien is dit verantwoord. Toch is deze aanpak te eenzijdig. Hij is vooral geïnspireerd vanuit een veiligheidsdenken en niet altijd vanuit het belang van jongeren, hun ouders of de omgeving. De aanpak kan niet alleen repressief zijn maar moet bestaan in begeleiding en ondersteuning en het geven van een dagstructuur.

Natuurlijk rijzen hier zeer veel vragen in verband met de privacy. Als de ouders daartegen een klacht indienen, zullen ze wellicht gelijk krijgen. Ze hebben mijns inziens – en dat is een morele uitspraak – ook gelijk. Deze benadering focust alleen of vooral op het snel en integraal in kaart brengen van de

jongeren en zegt niets over hoe en door wie deze gegevens zullen worden gehanteerd.

Ook zullen er slachtoffers bij de zaak worden betrokken. Hoe staat het met de verantwoordelijkheid van de samenleving, waaruit deze jongeren systematisch worden uitgesloten? Dit alles komt hier niet ter sprake.

Experts stellen dat veelvuldige uitsluiting op school, werk, thuis een snelweg is naar jeugd-delinquentie. De aanpak van deze jongeren is maar succesvol als er iemand bereid is om zich dagelijks met hen in te laten op een niet-bureaucratische wijze.

Mevrouw de minister, dit is een moeilijk probleem, dat heel genuanceerd moet worden aangepakt. Meent u dat deze aanpak een goede aanpak is, die voldoende rekening houdt met de belangen en rechten van de jongeren in kwestie? Meent u dat de context van de jongeren voldoende in rekening wordt gebracht? Is er een voldoende evenwicht tussen de beschermende, beveiligende en bestraffende doelstellingen? Zijn de doelgroepen en categorieën niet stigmatiserend? Zelf heb ik enig probleem met het woordgebruik. Meent u dat de ouders bij de zaak betrokken dienen te worden?

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, ik kan het niet laten vanuit een regionale reflex een aantal opmerkingen te maken. Op het eerste gezicht rijzen de haren te berge als men de term 'kruispuntbank' samen met het veiligheidsdiscours dat naar voren wordt geschoven, bekijkt. Als we het document zelf lezen, is de bedoeling positief. Er wordt gesproken over netwerkvorming, het zo snel mogelijk ingrijpen, enzovoort.

Ik ben fier dat Antwerpen dat doet en initiatieven neemt om de toch wel ernstige problemen inzake jongeren aan te pakken op een creatieve manier. Mevrouw de minister, ik vraag u mee te zorgen voor een begeleiding. Het zal immers van de partners op het terrein, die vaak door u worden gesubsidieerd en gecontroleerd, enige soepelheid vragen. Ze zullen misschien niet altijd aan de strikte normen kunnen beantwoorden, willen ze op een geëigende manier inspelen op de noden die zich voordoen.

Vogels

Daarnaast is het ook belangrijk om de privacy en kwaliteitsbewaking in aanmerking te nemen. De welzijnsbenadering moet voorop blijven staan als het gaat om het remediëren van probleemgedrag bij jongeren. Het veiligheidsdiscours mag niet de overhand nemen.

Ten slotte is het grote mankement in het plan de afwezigheid van de ouders. Wat dat betreft, heeft de Raad van Ouders gelijk. Zeker als men snel wil optreden, blijven ouders een belangrijke partner bij het remediëren van de opvoeding van de kinderen. Het zou goed zijn indien de Raad van Ouders, eventueel via uw bemiddeling, wordt betrokken bij het project.

De voorzitter: Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, uiteraard is het een goede zaak als er vanuit een lokale problematiek – in dit geval die van de jongeren en de criminaliteit in Antwerpen – wordt gewerkt aan creatieve oplossingen en dat er bepaalde zaken worden uitgetoetst. Op zich is daar niets op tegen. Soms is de toestand dermate ernstig dat vanuit een veiligheidsdenken bepaalde zaken voorbarig worden gecommuniceerd. Blijkbaar is hetgeen werd gecommuniceerd nog niet helemaal uitgewerkt of werden er nog geen beslissingen genomen.

Mevrouw de minister, hoever staat het in deze zaak? Ik heb hierover een déjà-vu-gevoel. Op een bepaald moment werd door de Antwerpse parketten beslist over te gaan tot huisarrest. Toen we de toenmalige minister hierover hebben ondervraagd, wist zij daar niets van. Zij was niet betrokken bij de begeleiding van de jongere. Hopelijk wordt u nu wel betrokken bij de zaak.

Ik stoor me wat aan de benaming 'kruispuntbank'. We moeten het aanmoedigen dat er nauw wordt samengewerkt. Dit moet echter wel gebeuren binnen een bepaalde context. Het is toch niet zo lang geleden dat er werd gepleit voor een duidelijke afbakening van de gerechtelijke en de sociale bescherming. Het is precies of nu alles weer moet worden samengebracht. Ik ben daar geen voorstander van.

Dit bewijst nogmaals dat de federale strategie zo veel mogelijk moet toelaten dat er een band is met een coherente visie in Vlaanderen. Er moet vooruitgang worden geboekt met het kader van de integrale jeugdhulpverlening. Dat geeft een kader voor samenwerking. De rechtswaarborgen voor de jongeren en hun ouders, en de context, zijn weliswaar belangrijk. Ze moeten in evenwicht worden gebracht met de vragen vanuit de samenleving.

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Mijnheer de voorzitter, als mijn informatie correct is, maken van de diensten die onder mijn bevoegdheid vallen momenteel alleen de diensten van de bijzondere jeugdbijstand deel uit van dit project. Uit navraag bleek dat bijvoorbeeld het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk er niet bij betrokken is. Tot dusver is er vanuit de bijzondere jeugdbijstand geen sprake van een formeel engagement of van een samenwerkingsovereenkomst. De Antwerpse diensten van de bijzondere bijstand nemen op 14 maart voor de tweede maal deel aan een bijeenkomst georganiseerd door de stad Antwerpen over de Veilig Traject Terminal. Mij lijkt het alleszins dat hierbij niet alleen een veiligheidsdoelstelling zou worden nagestreefd, zoals de diverse commissieleden ook stelden.

In de embryonale fase zal volgens mij de afbakening van die doelgroepen dan ook zeer belangrijk zijn. Bij een verdere projectontwikkeling moet er een duidelijkere en accurate omschrijving van de doelgroepen komen. Ik ben uiteraard een voorstander van het registreren van cliëntinformatie en het ontwikkelen van een opvolgingssysteem, tenminste als dat in functie staat van de begeleiding en ondersteuning van jongeren. Zoals u duidelijk zei, mijnheer Caron, kan dit natuurlijk slechts uitsluitend als er garanties zijn voor de rechtszekerheid en de privacy van de jongeren zelf. Volgens de medewerkers van de integrale jeugdhulp van de bijzondere jeugdbijstand is de procedure van gegevensbeheer en -uitwisseling een moeilijk punt bij het concretiseren van dit samenwerkingsplan.

Het uittekenen van dit project zal dus moeten gebeuren via uitgebreid overleg met mijn betrokken diensten. Een evaluatie vanuit het jongerenrechtenperspectief is dan ook nodig. Het is eigen aan de grootstedelijke problematiek van een stad als Antwerpen dat gerechtelijke, veiligheids- en hulpverleningsdiensten nood hebben aan samenwer-

Vervotte

king. Men zal er zorgvuldig over moeten waken dat de aanpak van deze jongeren een evenwichtige en doeltreffende mix blijft van pedagogische, herstelgerichte en responsabiliserende maatregelen en straffen. Als de betrokken partners tijdig cruciale informatie aanbrengen over de jongeren, hun problematische opvoedingssituatie of hun predelinquent gedrag, dan kan een doeltreffend hulptraject worden opgesteld.

Volgens de initiatiefnemers van het project Veilig Traject Terminal wordt er contextueel gedacht. In het contract dat met deze jongeren wordt opgemaakt, kunnen blijkbaar niet alleen hun onderwijscontext, hun leefwereld, hun vrije tijd en het werkmilieu worden betrokken, maar uiteraard ook het opvoedingsmilieu en de zorg- en hulpverleningssector. In die zin proberen de maatregelen in de zogenaamde terminal aan te sluiten bij de leefwereld van de persoon en wil men zo een gestructureerd en individueel traject op gang brengen. Er is alvast het voornemen om de jongere opnieuw aansluiting te laten vinden bij zijn onmiddellijke omgevingscontext, zodat hij een nieuw netwerk kan opbouwen.

Ik deel zeker en vast de bekommernis van een gewaarborgde betrokkenheid van de ouders. Die zou echter mee deel uitmaken van het contextuele gedachtegoed, dat de initiatiefnemers onderschrijven.

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Een aantal leden hebben terecht het aspect van de privacy beklemtoond. Dit initiatief bevindt zich inderdaad nog in een zeer embryonale fase. Bij het voorstellen ervan is uitdrukkelijk het aspect van de privacy beklemtoond. Daarover bestaat geen discussie, noch wat mijn fractie betreft, noch wat de initiatiefnemers betreft.

Ik ben het eens met uw standpunt dat deze minderjarigen zeer evenwichtig moeten worden aangepakt. Maar dat dit zou gebeuren, is eveneens duidelijk gebleken bij het voorstellen van dit project. De initiatiefnemers hebben beklemtoond dat dit zowel in het toekomstige belang van de minderjarigen moet zijn als in het belang van de samenleving.

We mogen het aspect van de veiligheid immers niet verwaarlozen. Het gaat hier niet steeds over doetjes.

Het lijkt me alleszins belangrijk dat men dit project blijft volgen, ook vanuit uw departement. Misschien is het zinvol dat we hier binnen een half jaar op terugkomen, wanneer het al wat concreter is.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mevrouw de minister, u zegt dat er uitgebreid zal worden overlegd met uw diensten. Het ware goed dat u, wanneer het wat verder staat met dit project, ons informeert over de evolutie en uw perceptie ervan. Zo kunnen we dit wat volgen. Dit is een geïntegreerde en gecoördineerde aanpak, met een diversiteit aan maatregelen, zowel hulpverlenend als bestraffend. Het is echter ook iets waaraan risico's verbonden zijn. Dit alles maakt het buitengewoon interessant.

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Het is inderdaad belangrijk dat we dit volgen. De notie van een adequaat hulptraject is erg aantrekkelijk. Er wordt naar gestreefd om er zo snel mogelijk bij te zijn en dit contextueel aan te pakken. Er zou sprake zijn van een evenwichtige aanpak. Dat streven we allemaal na. Maar de bekommernis blijft. Mijn administratie blijft dit volgen, om die evenwichten te garanderen. We zullen daar wellicht dan ook feedback over geven.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Vera Jans tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de West-Vlaamse provinciale vrijwilligersverzekering

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Jans tot mevrouw Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de West-Vlaamse provinciale vrijwilligersverzekering.

Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Vera Jans: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, het provinciebestuur van West-Vlaanderen kondigde onlangs aan dat het met een verzekeringsmaatschappij een polis zal afsluiten voor de verzekering van alle vrijwilligers die betrokken zijn bij de West-Vlaamse organisaties. Dit gaat wel alleen over de uitvoerende vrijwilligers. Vrijwilligers die de activiteit voorbereiden, komen niet in aanmerking. Het is de bedoeling om de vrijwilligers enerzijds te verzekeren voor burgerlijke aansprakelijkheid en voor rechtsbijstand, terwijl ze anderzijds ook een vergoeding zouden krijgen voor lichamelijke of materiële schade die ze oplopen terwijl ze een vrijwilligersactiviteit uitvoeren.

Het aantal vrijwilligers in West-Vlaanderen wordt geraamd op 230.000 op jaarbasis. Het gaat over mensen die zich inzetten in jeugdverenigingen, sportclubs, buurtcomités, milieuverenigingen, verenigingen voor zieken of personen met een handicap enzovoort. Privé-vrijwilligersorganisaties die na 1 maart 2005 een niet-commerciële activiteit organiseren die plaatsvindt in West-Vlaanderen, komen in aanmerking om hun vrijwilligers gratis te laten verzekeren. Hiertoe dienen ze bij het provinciebestuur een erkenning voor 5 jaar aan te vragen. Als de vrijwilligersorganisatie is erkend, krijgt ze maximaal 80 vrijwilligersdagen toegewezen. Wie erkend is, meldt zelf zijn activiteiten aan de verzekeringsmaatschappij. Het volstaat vervolgens om de verzekeraar ten laatste één dag voor de activiteit de namen van de vrijwilligers mee te delen. Elke organisatie mag maximaal 5 keer per jaar een aangifte doen. Voor de betaling van deze premie heeft het provinciebestuur van West-Vlaanderen voor 2005 een budget van 12.500 euro gereserveerd.

We kennen het decreet van 23 maart 1994 betreffende het georganiseerde vrijwilligerswerk in de welzijns- en gezondheidssector. Artikel 9 van dit decreet bepaalt dat een vrijwilligersorganisatie die wenst te worden erkend en gesubsidieerd, een verzekering moet aangaan voor de burgerlijke aansprakelijkheid van de organisatie, maar ook voor de burgerlijke aansprakelijkheid van elke vrijwilliger voor schade toegebracht aan de organisatie, aan de hulpvrager, aan andere vrijwilligers of aan derden tijdens de uitvoering van de activiteiten of op de weg naar en van de activiteiten. Ook moet de lichamelijke en materiële schade worden verzekerd. Artikel 11 bepaalt dat de regering enkel een erkenning verleent aan vrijwilligersorganisaties die

hun werking gedurende minstens één jaar kunnen aantonen.

Mevrouw de minister, hoe moet het initiatief van de provincie West-Vlaanderen worden bekeken in het licht van het decreet van 13 maart 1994? Is dit initiatief in overeenstemming met de bepalingen van het decreet? Hebt u weet van gelijkaardige provinciale, regionale en gemeentelijke initiatieven? Lijkt het u raadzaam het instrument van de vrijwilligersverzekering te veralgemenen? Zo ja, welke mogelijkheden zijn er en welke maatregelen kunnen hieruit voortvloeien?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mevrouw Jans, ik kan het niet laten, maar als u op mijn terrein komt, voel ik me aangesproken.

Mevrouw de minister, we zullen deze commissie niet 'provincialiseren'.

De voorzitter: Mijnheer Caron, u weet dat er over de relatie tussen West-Vlaanderen en Limburg veel verhalen en grapjes bestaan.

De heer Bart Caron: Het zijn de perifere – we zouden kunnen zeggen de marginale – delen van Vlaanderen.

Ik heb één bekommernis. Ik ben betrokken bij een aantal organisaties, en ik heb het aanbod ook gezien. Ik vind het erg interessant dat de provincie op deze manier het vrijwilligerswerk stimuleert, maar er zijn wel een aantal bedenkingen te maken. Het is beperkt in volume, dus ik vraag me af wat organisaties met meer vrijwilligers moeten doen.

Als goede links-liberaal vraag ik me af of we op deze manier niet de markt verstoren, en hoe we hier best mee omgaan.

Hoe sympathiek het ook is dat een overheid een subsidie geeft of rechtstreeks een bijdrage levert voor de poliskosten van het vrijwilligerswerk, we moeten ons afvragen hoe het moet met grotere organisaties met grotere volumes mensen die hierop een beroep willen doen.

Deze moeilijke situaties doen me zeggen dat er misschien betere systemen zijn, ook al vind ik het ondersteunen van het vrijwilligerswerk heel belangrijk.

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Mijnheer de voorzitter, collega's, de provincie West-Vlaanderen zal vanaf 1 maart 2005 een gratis vrijwilligersverzekering organiseren.

Uit de uiteenzettingen blijkt dat het een complexe materie is. Ik vind het goed dat we er samen over nadenken en dat initiatieven worden genomen, die gewaardeerd en geëvalueerd worden, en bijgestuurd indien nodig.

Als we een vergelijking maken tussen het decreet en het provinciale initiatief stellen we een aantal verschillen vast. Het decreet richt zich enkel op doelgroepen uit de welzijns- en gezondheidssector. Bij de aanvragen in het kader van het decreet is een aantoonbare werking van minimaal 1 jaar vereist.

Het provinciale initiatief richt zich tot een bredere doelgroep, van zowel losse als eenmalige initiatieven. Bij de aanvraag tot erkenning is een aantoonbare werking van minimaal 1 jaar geen vereiste. Er zijn wel andere beperkingen, zoals werkzaam zijn in West-Vlaanderen, de uitsluiting van personen van minder dan 16 jaar en een contingent van maximaal 80 vrijwilligersdagen, en er is een andere inhoud gegeven aan de activiteiten die voor subsidiëring in aanmerking komen.

In een overgangsbepaling bij het provinciale reglement wordt wel rekening gehouden met het bestaan van decretale verplichtingen in verband met de verzekeringen. Er wordt bepaald dat de erkenning in het kader van het reglement een organisatie niet ontslaat van het naleven van de bestaande wettelijke en decretale bepalingen.

De complementariteit van het decreet en het provinciale initiatief moet worden onderzocht. We zullen dit samen met de administratie doen. Ook met de bestendige deputatie van de provincie West-Vlaanderen zal overleg worden gepleegd om de nodige afspraken te maken. We waarderen het initiatief, maar er moet een correcte afstemming gebeuren, zodat ook bij de belanghebbenden geen verwarring kan ontstaan. Ik heb momenteel geen weet van andere initiatieven in provincies of gemeenten.

De verzekering van vrijwilligers is als beleidsmaterie zelfs expliciet opgenomen in het Vlaamse re-

geerakkoord. Het is onze bedoeling hier werk van te maken. Alle expertise en ervaring op dit vlak kunnen worden meegenomen.

We hebben al overleg gepleegd met het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk. We willen ook met andere organisaties overleg plegen, want voor ons is het belangrijk te weten of de Vlaamse overheid alles zelf moet doen, of een andere rol kan vervullen om te komen tot goede en betaalbare polissen. Het overleg heeft de bedoeling tot een eenduidige oplossing te komen voor de verzekeringsproblematiek van onze vrijwilligers.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Vera Jans: Mevrouw de minister, het is inderdaad belangrijk deze initiatieven te onderzoeken en te waarderen, maar we moeten ervoor zorgen dat het voor iedereen duidelijk blijft.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Mevrouw Trees Merckx-Van Goey treedt als voorzitter op.*

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het gebruik van het nieuwe registratiesysteem IPAG in verzorgingsinstellingen en psychiatrische diensten

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Martens tot mevrouw Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het gebruik van het nieuwe registratiesysteem IPAG in verzorgingsinstellingen en psychiatrische diensten.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens: Mevrouw de voorzitter, ik probeer kort een en ander te situeren. Het gaat voor mij niet over dit specifieke registratiesysteem. Het is meer een voorbeeld van het feit dat vandaag de voorzieningen bijzonder veel moeten registreren.

IPAG staat voor informatisering, waarbij een verkeer wordt georganiseerd tussen de psychiatrische

Martens

instellingen en de administratieve diensten voor de volksgezondheid. Aan de instellingen wordt gevraagd een en ander in kaart te brengen.

Toen mijn aandacht hierop werd gevestigd, was ik verbaasd over de hoeveelheid en de complexiteit van de gegevens. Dit is al een verklaring voor de verwarring en een zekere wrevel bij de mensen die het op het terrein moeten gebruiken.

Ik wil benadrukken dat dit project al loopt sinds vorig jaar. Inzake politieke verantwoordelijkheid kijk ik dus niet meteen naar minister Vervotte. Het werd vorig jaar tijdens de verlofperiode ingevoerd. Het is de vraag of dit wel het goede moment was, want op dat moment kunnen de mensen van de personeelsdienst, het sociaal secretariaat en de administratie zich moeilijker organiseren.

Ook als we kijken naar de inhoudelijke opmerkingen en de technische voorwaarden, worden onvermijdelijk een aantal vragen gesteld. Mevrouw de minister, is het mogelijk wegen te zoeken om de vraagstelling te richten op wat absoluut essentieel is? Is een betere afstemming tussen de registratiesystemen mogelijk? Als ik met mensen praat, stel ik vast dat een deel van de problemen voortvloeien uit het feit dat diverse registratiesystemen niet voldoende op elkaar inhaken.

Ook de afstemming met het federale niveau is belangrijk. Veel zaken die worden geregistreerd voor de eigen diensten, sluiten aan bij vragen die worden gesteld op een ander niveau. Als dit wordt ontkoppeld, ontstaat een werklast voor de instellingen, waar noch de instellingen, noch de gebruikers beter van worden.

Mevrouw de minister, het zou goed zijn dit aspect mee te nemen in het beleid en met de sector, zowel degenen die de gegevens leveren als degenen die de gegevens nodig hebben, te bekijken hoe een en ander beter georganiseerd kan worden. Wat willen we precies weten en meten, en wat is de beste manier om zicht te krijgen op vragen die eenduidig kunnen worden geïnterpreteerd? Mevrouw de minister, het is deze algemene zorg die ik naar aanleiding van dit registratiesysteem onder uw aandacht wil brengen.

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Mijnheer Martens, op 21 juni 2004 heeft de administratie Gezondheidszorg omtrent deze zaak een communicatiedag gehouden met de psychiatrische ziekenhuizen. De gegevens die de ziekenhuizen aan de federale overheid overmaken via de federale enquête, worden ook rechtstreeks overgemaakt aan de Vlaamse overheid. Er kan niet worden gesproken van een dubbele invoering want er bestaat een protocolakkoord waarbij de gegevens die door de federale overheid worden opgevraagd, automatisch worden doorgestuurd naar Vlaanderen.

De gegevens die aanvullend nodig zijn in het kader van de beleidsvoering en inspectie van de Vlaamse Gemeenschap, worden afzonderlijk en jaarlijks opgevraagd via IPAG. Deze databank is opgemaakt met software die identiek is aan de software waarmee bijkomende gegevens in algemene ziekenhuizen worden opgevraagd, namelijk IZAG, ofwel 'informatisering van het gegevensverkeer tussen de algemene ziekenhuizen en de administratie Gezondheidszorg'. Deze software wordt al jaren in de algemene ziekenhuizen gebruikt. Er worden constant verbeteringen aangebracht maar globaal genomen verloopt dit zonder veel klachten.

Na die communicatiedag van 21 juni 2004 hebben vier psychiatrische ziekenhuizen de ontworpen IPAG-vragenlijsten uitgetest. De testperiode liep van 22 juni 2004 tot en met 6 juli 2004. Tijdens die periode konden de vier ziekenhuizen hun opmerkingen doorgeven en op basis daarvan werd IPAG aangepast.

Half juli is dan de IPAG-versie 2004 verzonden naar alle psychiatrische ziekenhuizen zoals was aangekondigd op de communicatiedag. De ziekenhuizen hadden tot 31 augustus 2004 de tijd om alles terug te sturen. Sommige ziekenhuizen vroegen om uitstel tot eind september, en de administratie is steeds positief ingegaan op deze vragen.

In september 2004 is er overleg geweest tussen de administratie en vertegenwoordigers van de sector over de gesignaleerde problemen. De administratie werkt een nieuwe IPAG-versie uit waarin rekening wordt gehouden met de opmerkingen vanuit de sector zelf. In het voorjaar van 2005 zal de vernieuwde IPAG-versie worden verstuurd naar alle ziekenhuizen.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens: Mevrouw de minister, uw verhaal is correct en bevestigt mijn zorg. Ik ben natuurlijk geen deskundige, maar als ik zie wat er allemaal moet worden ingevoerd, vraag ik me af of dit nuttig is. Of een instelling nu federaal is of Vlaams maakt niet uit, het moet wel gebeuren. De tijd en energie die erin moet worden gestoken, blijft voor mij de belangrijkste vraag. U kunt hier niet alleen op antwoorden, er is een gezamenlijke actie nodig.

Ik heb wel vragen bij de relevantie van bepaalde zaken. Ik heb soms de indruk dat het werk niet in verhouding staat tot de output van meerwaarde die mag worden verwacht. Ik wil dit meegeven als zorg aan de Vlaamse Regering. Die heeft de ambitie om de planlast te drukken, en daar moeten we actief en doorgedreven werk van maken.

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Ik kan deze zorg onderschrijven. Misschien is het nuttig en noodzakelijk informatie te geven over elementen waarvan u of anderen het nut betwisten maar waarover desondanks al communicatie is met de administratie. Al die informatie is daar natuurlijk welkom. Men bevestigt mij dat de gegevens zoals ik ze vandaag heb, noodzakelijk zijn om een goed beleid te voeren. Voor mij kan er echter perfect een screening gebeuren van zaken waarvan kan worden betwist of ze noodzakelijk zijn. Ook in het parlement komen vaak vragen aan bod over gegevens. Die moeten door sommige instellingen of organisaties worden ingevuld. Dat levert wel bijkomend werk op.

Ik weet dat men vandaag poogt om te komen tot een minimum aan gegevens die echt noodzakelijk zijn om een goed beleid te voeren. Mochten er echter bijkomende elementen zijn, dan kan er zeker een screening gebeuren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 16.46 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg.

Ze worden in twee edities uitgegeven:

- de eerste, met witte kaft, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen;
- de tweede, met witte kaft en met bovenaan links de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

FIN : Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
SFIN : Subcommissie voor Financiën en Begroting
BRU : Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
BIN : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetevaluatie
WON : Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen
BUI : Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
OND : Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
CUL : Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
WEL : Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
ECO : Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
SWAP: Subcommissie voor Wapenhandel
LEE : Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
SLAN: Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
OPE : Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

